

ПРЕС КЛИПИНГ

29. април 2020.

НАСЛОВИ

- Mali: Izdržali smo krizu, nastavlja se otvaranje fabrika(str.3)**
Obdaništa se otvaraju 11. maja: U vrtić samo ako se mora(str.3)
Rudari će raditi i za prvomajske praznike(str.4)
Počela da radi vojna fabrika u Valjevu: Od 4. maja “Krušik” u punom kapacitetu(str.5)
Буџет у минусу због вируса(str.5)
Popuštanje mera za privrednike znači nove probleme(str.7)
Budućnost Fijata u Srbiji: Tiha zebnja među Šumadincima(str.8)
Fiskalni savet: Najveća greška rebalansa budžeta Srbije isplata 100 evra(str.10)
Predsednik SSSS 30. aprila odgovara na Fejsbuku(str.12)
Мали: Издржали смо кризу, наставља се отварање фабрика(str.13)
Повећан број трајно запослених, око 125.000 радника на принудном(str.14)
Sindikatski zabrinut: Otvaranje vrtića 11. maja nije bezbedno(str.15)

Mali: Izdržali smo krizu, nastavlja se otvaranje fabrika

Tanjug

Borićemo se da budemo u tri najbolje ekonomije u Evropi, poručio je danas na sednici Skupštine Srbije, ministar finansija Siniša Mali

BEOGRAD - Borićemo se da budemo u tri najbolje ekonomije u Evropi, poručio je danas na sednici Skupštine Srbije, ministar finansija Siniša Mali, navodeći da su srpske javne finansije krizu sa korona virusom dočekale spremno.

On je istakao da je MMF ukazao da će Srbija imati najmanji pad od tri odsto u Evropi zbog korona virusa, navodeći da je ta međunarodna finansijska institucija prognozirala rast od 7,5 odsto naredne godine.

On je podsetio da je samo pre nekoliko meseci stopa rasta u Srbiji bila 6,2 odsto.

Mali je poručio da će se ponovo krenuti sa otvaranjem fabrika, navodeći da je Srbija pokazala ozbiljnost i u trenucima krize, što je ono što, kaže, investitori žele da vide.

Takođe je istakao da će u rebalansu budžeta biti povećana sredstva za izgradnju Moravskog koridora. Srbija je odgovarila spremno na krizu, jer ima dovoljno novca i snage i zato će, objasnio je Mali poslanicima, država preuzeti najveći teret na sebe, ukazujući da je zbog toga izašla sa programom od 5,1 milijardi evra pomoći, što je udeo od oko 11 odsto BDP-a.

"Sa velikim zadovoljstvom vas obaveštavam da je naša ekonomija, da su naše javne finansije izdržale udar i najveću krizu za poslednjih 100 godina. Ovakva kriza nikada nije zabeležena", rekao je Mali.

On je podsetio da su krizu sa korona virusom svetski stručnjaci upoređivali sa onom iz 2008. godine, pa sa "depresijom" iz 1929. godine, a onda se saglasili da je čak i veća do toga, jer se nije dogodilo da čitava svetska ekonomija stane.

Kako je rekao, takvu krizu na svetskom tržištu su srpske javne finansije dočekale spremno, navodeći se to ne bi dogodilo da Srbija nije prošla kroz teške reforme 2014.godine koje je sproveo tadašnji premijer Aleksandar Vučić.

"Država je uštedela i zaradila i ima mogućnost da pomogne privredi, da pomogne građanima, da nabavi medicinsku opremu, a da ne ugrozi zdravlje javnih finansija", rekao je Mali i podsetio na mere države koje su donete za vreme vanrednog stanja.

Obdaništa se otvaraju 11. maja: U vrtić samo ako se mora

B. BORISAVLJEVIĆ

Roditelji će biti obavezni da dostave potvrdu poslodavca da moraju da rade

"POPUŠTANJE" mera u borbi protiv virusa korona u slučaju predškolskih ustanova znači da bi roditelji trebalo da se izjasne da li će vratiti decu u vrtiće, zbog planiranja kapaciteta. U poruci koju su dobili navedeno je da je poželjno da ovu mogućnost iskoriste samo oni koji rade i nemaju drugu mogućnost za čuvanje dece.

- Sasvim je izvesno da će vrtići i boravak za decu od prvog do četvrtog razreda, koje roditelji nemaju kome da ostave, biti otvoreni 11. maja - kaže Slavko Gak, sekretar za obrazovanje i dečju zaštitu

Beograda. - Vrtići su spremni za lagani i oprezni povratak u normalu. Sve mere opreza i predostrožnosti će biti na snazi. Roditelji će biti obavezni da dostave potvrdu poslodavca da moraju da rade.

Doktorica Darija Kisić Tepavčević, član kriznog štaba, ističe da je odluka o povratku mališana u obdaništa, doneta na osnovu iskustva iz drugih zemalja, kao i da deca mogu da se inficiraju, ali i da povratak u vrtiće nije više rizičan od boravka u porodici.

I osnovne škole poslale su poruke roditeljima da se izjasne o povratku dece u produženi boravak, ako nema ko da ih čuva. Iako je izjašnjavanje u toku, prema prvim informacijama, nije veliki odziv, a u pojedinim školama čak nije bio zainteresovan nijedan roditelj.

Rudari će raditi i za prvomajske praznike

NovostiOnline/Z.G.

Rudari svih devet rudnika sa JP PEU rade 24 sata, a „crno zlato“ kopaće i tokom prvomajskih praznika

RESAVICA – Rudari svih devet rudnika sa JP PEU rade 24 sata, a „crno zlato“ kopaće i tokom prvomajskih praznika. Kako je reč o strateškom preduzeću, ono je i od uvođenja vanrednog stanja radilo u tri smene uz primenu svih mera zaštite koje su naložili Krizni štab i Vlada Srbije.

Rudnici „Soko“ i „Lubnica“ rade sa smanjenim kapacitetom, a ostalih 7 rudnika radi normalno. Proizvodnja punim kapacitetom u rudnicima „Soko“ i „Lubnica“ očekuje se nakon prvomajskih praznika.

- Rudari nisu nemarni na radnom mestu, već odgovorno rade svoji posao. Od prvog dana vanrednog stanja počeli smo sa primenom svih mera. Zaštitnu opremu smo nabavili veoma brzo. Kako se se u rudniku „Soko“ u Sokobanji pojavili prvo slučajevi oboljevanja od virusa korona, rudnik je stavljen na minimum procesa rada. Potom su u rudniku „Lubnica“ bila tri kovid pozitivna radnika, pa smo po nalogu premijerke Ane Brnabić pristupili testiranju svih zaposlenih i očekujemo kompletne rezultate – kaže v.d. direktora JP PEU „Resavica“ Marko Vuković.

On dodaje da bi posle prvomajskih praznika proizvodnja trebalo da počne punim kapacitetom. Ugalj trenutno proizvodi od 1.800 do 1.900 rudara. Rudari se pridržavaju procedura prilikom dolaska, rada i odlaska sa posla. Svih 4.000 zaposlenih dužni su da nose maske na radnom mestu i dezinfekciono sredstvo, a svakome se meri temperatura.

- Prvi radnici sa simptomima su izloveni i poslani u kovid ambulante u njihovim opštinama. U rudniku „Lubnica“ bilo je radnika sa temperaturom, a ostali testirani nisu imali nikakve simptome. Nema načina kako da se utvrdi način inficiranja koronom. U Despotovcu su pacijenti sa hemodijalize zaraženi koronom, deda i supruga naših radnika su pozitivni. Rad u toj radnoj jedinici obustavili smo na nekoliko dana. Svi su testirani, a pošto su bili negativni, proizvodnja je nastavljena – dodaje Vuković.

KREDIT

Prema Vukovićevim rečima, JP PEU „Resavica“ bilo je na pragu potpisivanja robnog kredita sa Vladom Češke u vrednosti 10 miliona evra za modernizovanje proizvodnje, ali cela situacija je to usporila. Reč je o prvom ulaganju Vlade Srbije od 1989. godine. Kriza predhodnih decenija je usloвила loš odnos države prema jamskim rudnicima, ali se sada sve promenilo.

- Krećemo u novi ciklus ulaganja i modernizovanja proizvodnje. Mašine menjaju manuelni rad rudara. Očekuje se pozitivnije poslovanje – ocenjuje Vuković.

Počela da radi vojna fabrika u Valjevu: Od 4. maja “Krušik” u punom kapacitetu

NovostiOnline/B.P.

Vojna fabrika, Holding korporacija “Krušik” u Valjevu, posle dvonedeljne pauze, nastavila je rad sa 35 odsto zaposlenih

Vojna fabrika, Holding korporacija “Krušik” u Valjevu, posle dvonedeljne pauze, nastavila je rad sa 35 odsto zaposlenih, uz sve preporuke države za obezbeđenje potpune zaštite radnika i prostora od virusa korona.

Očekuje se da od 4. maja “Krušik” počne da radi u punom kapacitetu, uz angažovanje svih zaposlenih.

Ukoliko vanredno stanje bude produženo i posle 4. maja, odsustvo s posla biće opravdano majkama dece mlađe od 12 godina i hroničnim bolesnicima.

ПОЛИТИКА ONLINE

Буџет у минусу због вируса

Ребаланс предвиђа да ће дефицит у каси државе бити 6,9 одсто БДП-а уместо првобитно планираних само 0,3 одсто

Аутор: Јована Рабреновићу

Вирус корона тера државу да се поприлично задужи и упркос задужењу прави јој и велики минус у каси. У овој години држава планира да позајми 7,5 милијарди евра, а минус ће на крају године бити око три милијарде евра. Ово је резиме ребаланса буџета који је уредбом владе спроведен у петак.

Према тој уредби, која важи док се не стекну услови да се буџет „прекроји“ Законом о буџету, рачуна се на приходе од 1.244,8 милијарди динара и на расходе од 1.593,3 милијарде динара. Дефицит је 348 милијарди динара, то јест 6,9 одсто бруто домаћег производа (БДП). Према најавама министра финансија, пројекција је да ће јавни дуг бити мањи од 60 одсто БДП-а. Сада је мањи од 50 одсто, тачније износи око 48 одсто БДП-а. Ребаланс буџета је урађен према претпоставци привредног раста од 1,8 одсто БДП-а.

Оригинални буџетом за 2020. годину били су предвиђени приходи од 1.314,5 милијарди динара и расходи од 1.334,7 милијарди динара, тако да би дефицит износио 20,2 милијарде динара, односно 0,3 одсто БДП-а.

За разлику од оригиналног буџета, који је био уравнотежен, из ребаланса је јасно да држава рачуна са мањим приходима и са знатно већим расходима. Из тога је јасно да држави предстоји велико задуживање. У ребалансу пише да су издаци за отплату главнице дуга 505 милијарди динара, а да за отплату камата и пратећих трошкова задужења треба 107 милијарди динара.

У уредби је написано и како држава намерава да надомести минус у каси. Пре свега, емитовањем државних хартија од вредности на домаћем финансијском тржишту у домаћој и страниј валути предвиђено је да се прибави 455 милијарди динара.

**РЕБАЛАНС
БУЏЕТА ЗА 2020.**
(у милијардама динара)

Укупни приходи	1.244,8
Укупни расходи	1.593,3
Дефицит републичког буџета	-348
Дефицит опште државе	-381
Задужење	886,8
Издаци за главницу дуга	505
Камате	107
Субвенције	203

Б. Кнежевић

Додатних 355 милијарди динара предвиђено је да се оствари од емисије еврообвезница (државних хартија од вредности емитованих на међународном финансијском тржишту у домаћој и страниј валути). Још 5,8 милијарди динара треба да се прибави од продаје домаће финансијске имовине.

Планирано је и да се обезбеди 71 милијарда динара из зајмова домаћих и међународних комерцијалних и мултилатералних финансијских институција и иностраних влада.

Укратко, потребна средства за финансирање буџетског дефицита, набавку финансијске имовине и отплату главнице по основу дугова домаћим и страним зајмодавцима за директне и индиректне обавезе, укључујући и операције са заменом дуга пре рока доспећа, износе 886 милијарди динара. Прерачунато, око 7,5 милијарди евра.

Из ових података је јасно да држава намерава превасходно да се задужи на тржишту, и то пре свега на домаћем, јер је планирано да се у земљи прикупи 455 милијарди динара. На међународном тржишту дуга планирано је задужење за нешто мањи износ од 355 милијарди динара, а најмање – 71 милијарду динара од кредита међународних финансијских институција.

Овако скројен нови буџет уклапа се у оно што је пре неколико дана рекао председник државе. Подсећања ради, Александар Вучић је рекао да Србија не намерава да се задужи код европских партнера и ММФ-а. То је потврдио и министар финансија Сениша Мали. Ово је речено поводом тога што је Европска комисија обезбедила три милијарде евра за земље у нашем окружењу, а један од критеријума за добијање ове помоћи јесте аранжман с ММФ-ом за покретање инструмента хитног финансирања. Ова средства биће доступна током 12 месеци у форми зајмова по врло повољним условима како би се помогло земљама да покрију непосредне и хитне финансијске потребе.

Тај најновији инструмент ММФ-а је краткорочна линија за ликвидност (СЛЛ), уз већ нама раније познати стандбај аранжман. Камате на обе врсте зајма су 1,05 одсто плус провизије које износе 0,5 одсто код стандбај и 0,29 одсто код СЛЛ зајма. Предвиђено је да ће Албанија добити 180 милиона, БиХ 250 милиона, Грузија 150 милиона, Јордан 200 милиона, Косово 100 милиона, Молдавија 100 милиона, Црна Гора 60 милиона, Северна Македонија 160 милиона, Тунис 600 милиона и Украјина 1,2 милијарде евра. У СЛЛ аранжману могли бисмо да рачунамо на око 830 милиона евра.

Popuštanje mera za privrednike znači nove probleme

Пише: М. Н. Stevanović

Ekonomija pobedila struku u borbi sa koronom

Iako stručni deo štaba za borbu protiv pandemije tvrdi da je u potpunosti saglasan sa državnim delom tog tela po pitanju popuštanja restriktivnih mera, ipak je jasno da je Srbija, posle mesec i po dana zaustavljenog života, prednost dala ekonomiji u odnosu na očuvanje zdravlja nacije.

Пише: М. Н. Stevanović

Pri tom, preporuke i mere koje je štab propisao kako bi se u pojačanoj privrednoj aktivnosti zaposleni zaštitili od infekcije, teško je obezbediti a čitav teret pao je na poslodavce koji su se i pre ove situacije borili sa poslovnom klimom zemlje. U tome su saglasni i sindikati i predstavnici privatnog sektora.

Zoran Vujović, predsednik Asocijacije malih, srednjih preduzeća i preduzetnika, kaže za Danas da će rad posebno zanatlijama i ukupnoj uslužnoj delatnosti biti značajno otežan.

– Smanjiće se promet, jer zbog tih mera fizički se ne može primiti isti broj klijenata ili gostiju ako je reč o kafićima i restoranima, a troškovi ostaju isti, zakupnine, gradsko građevinsko zemljište i sve druge obaveze, pa i parafiskalni nameti koje je trebalo ukinuti prvog dana po uvođenju vanrednog stanja. Tu je država trebalo da se umeša. Ovakom padom prihoda uz iste obaveze poslodavci će biti prinuđeni da otpuste deo radne snage, jer je isplata ličnih dohodaka najveća stavka – kaže Vujović.

On pita i zašto je država čitav teret borbe protiv epidemije prebacila na privatni sektor, na one koji pune budžet.

– Danas će svi u Privrednoj komori, ili zaposleni u javnom sektoru da dobiju plate u celosti kao da njih ne pogađa korona nego samo nas koji stvaramo prihod državnoj kasi. To nije u redu. Mi se trudimo i grčimo da isplatimo bar taj minimalac, jer i naši radnici imaju porodicu, decu kao i oni koji su u državnoj administraciji, raznim agencijama, ministarstvima i javnim preduzećima – objašnjava Vujović i ističe da će se celokupan privatni sektor, kada se vrati na posao, biti suočen sa nizom problema.

Prema rečima Ranke Savić, predsednice Asocijacije slobodnih i nezavisnih sindikata, popuštanje mera nije baš najjasnija odluka države, jer se donosi u periodu kada je, u odnosu na početnu fazu epidemije, daleko veći broj zaraženih na dnevnom nivou. Ona je sigurna i da poslodavci neće moći da ispoštuju sve mere koje im se preporučuju, ali smatra da je i država deo trebalo da preuzme na sebe.

– Lepo je reći da bi poslodavci, uz sve muke koje ih očekuju, morali da imaju razumevanje za roditelje sa malom decom i da im obezbede odsustvo ili rad od kuće. Ali ako se od poslodavca očekuje plata, onda oni ne bi smeli da preuzimaju ulogu države već bi vlast morala da im pokrije taj izdatak. Država bi morala da bude daleko organizovanija, ali je činjenica da ona to nije bila ni pre izbijanja epidemije – ističe ona i dodaje da bi do sada donete mere za pomoć privredi trebalo da se prošire na teret javnih finansija kako bi se obezbedili uslovi za bezbedan rad u privatnom sektoru.

Vraća se saobraćaj

Na jučerašnjoj sednici kriznog štaba odlučeno je da se otvore parkovi i šetališta kao i da se omoguće treninzi na otvorenom. Od 4. maja vratiće se gradski prevoz u Novom Sadu i Kragujevcu, a od 8. maja i u Beogradu i Nišu. Istog dana ponovo će biti uspostavljen međugradski drumski prevoz putnika kao i železnički saobraćaj, a istovremeno se otvaraju restorani, kafići i tržni centri. Ističe se da će pri tom biti nužno poštovanje mera zaštite od infekcije. Zbog očekivanog povratka privredne aktivnosti, od 11. maja biće otvoreni vrtići i dnevni boravak u školama za decu do 12 godina, a od 18. maja očekuje se i uspostavljanje vazdušnog saobraćaja.

Budućnost Fijata u Srbiji: Tiha zebnja među Šumadincima

Piše: Z. Radovanović

Procene inostranih analitičara i specijalizovanih magazina, koje prenose i domaći mediji, da bi ovogodišnja globalna proizvodnja putničkih vozila, zbog pandemije COVID 19, mogla da opadne za petinu, te da se očekuje da će u 2020. iz pogona svih svetskih kompanija da izađe tek 71 milion putničkih vozila, odnosno blizu 20 miliona manje od planirane produkcije, izaziva tihu zebnju među brojnim Šumadincima.

Posebno je to slučaj među onima koji rade u kragujevačkom Fijat Krajsleru i njihovim porodicama, dok lokalni katastrofičari, po ko zna koji put u poslednjih desetak godina, već uveliko gase i iseljavaju Fijat Krajslerovu fabriku iz Kragujevca i Srbije.

Bojazan Šumadinaca angažovanih u Fijat Krajsleru i lokalnim kooperantskim firmama italijansko-američke kompanije koja je, krajem prošle godine, počela spajanje sa Pežo grupacijom (Pežo, Citroen, Opel...), pojačava činjenica da Fijat Krajslerova fabrika u Kragujevcu u poslednjih godinu – dve dana više stoji no što radi.

Lane je, primerice, u kragujevačkoj fabrici automobila, sa plaćenim odsustvima od svih 132 dana, plus tronedeljni godišnji odmor, bilo neradno čak 147 od ukupno oko 220 radnih dana, što znači da montažne i proizvodne trake nisu bile u funkciji više od pola godine.

Slično je i u 2020. godini, u kojoj je, prema ranijim najavama medija bliskih vlastima, trebalo da startuje proizvodnja novog modela, od čega, kao što su upućeni i upozoravali, nema ništa. Naprotiv, proizvodnja modela „500L“ zaustavljena je, zbog pandemije COVID 19, još sredinom marta, a menadžment Fijat Krajslera je nedavno od Vlade Srbije tražio i dobio saglasnost da u ovoj godini, pored zakonom dozvoljenih 45, može da ima dodatne neradne dane dok traje vanredno stanje u Srbiji.

Predstavnici zaposlenih u kragujevačkoj fabrici i njenim kooperantskim firmama pretpostavljaju da bi proizvodnja „Fijata 500L“ mogla da počne 5. maja, a da je, ipak, verovatnije da se to desi sredinom narednog meseca.

Veliko je, međutim, pitanje da li će proizvodne trake u Kragujevcu da budu pokrenute i sredinom maja, pošto početak rada Fijat Krajslera u Kragujevcu ne zavisi samo od razvoja epidemiološke situacije u Srbiji, nego i u Italiji, odakle stiže najveći broj delova za ugradnju u „500L“, ali i u Španiji i Francuskoj, koje su, uz Italiju, ne samo najveća evropska žarišta pandemije COVID 19, nego su i glavna tržišta za plasman šumadijskog „velikog fiće“.

Ključni problem kragujevačke fabrike, i sa epidemijom i bez nje, je nedostatak, odnosno zasićenje i evropskih tržišta jedinim njenim modelom („500L“), dok od drugog, čiji se „dolazak“ u šumadijsku prestonicu najavljuje godinama unazad, još uvek nema „ni traga ni glasa“, a da li će ga biti, ostaje da se vidi.

Razloga za bojazan, glede budućnosti Fijat Krajslerove, u dogledno vreme i Pežoove fabrike u Kragujevcu, dakle, ima. Ali, ima li razloga za katastrofične procene, prema kojima Fijat Krajsler u Kragujevcu već „pakuje kofere“?

Sagovornik Danasa blizak Fijatovoj administraciji iz Torina smatra da, bez obzira na trenutnu situaciju, razloga za strah kad je o(p)stanak Fijat Krajslerove fabrike u Kragujevcu nema. Fijatova proizvodnja u kragujevačkoj fabrici, prema njegovom mišljenju, nije ugrožena ni na kraći, a još manje na duži rok.

– Fijat Krajsler, kao i sve druge velike svetske kompanije, ne proizvodi automobile za zalihe, već ih odmah po silasku sa traka isporučuje dilerima. Za očekivati je da su dileri, u međuvremenu, rasprodali ranije kupljene kontingente, i da će im kad tržišta ponovo, posle pandemije COVID 19, prorade, trebati nove količine vozila. S druge strane, cena nafte na svetskim tržištima pada, tako da će i gorivo da bude jeftinije, što takođe, treba da pogura proizvodnju automobila u periodu posle epidemije. Uz to, logično je očekivati da će svetske kompanije, zarad ublažavanja posledica pandemije, novoprodukovane automobile da prodaju sa popustima, kako bi i na taj način ubrzale rad montažnih i proizvodnih traka, navodi naš sagovornik.

Dodaje da ne očekuje da će nova korporacija koje čine Fijat Krajsler i PSŽ grupacija, koja planira da bude četvrti proizvođač automobila na svetu, zbog tih planova, da ide na zatvaranje pogona u svetu. Napotiv, smatra, da treba očekivati uvođenje novih modela u proizvodni proces, s tim što je moguće da u Kragujevcu, u dogledno vreme, pored Fijatovih, startuje i proizvodnja nekog od Sitroenovih, Opelovih ili Pežoovih modela.

Projekt menadžer Beogradskog salona automobila Zoran Lupšić kaže, pak, da je u ovom trenutku teško proceniti kretanja u automobilskoj industriji u narednom periodu. Ne samo zbog panademje COVID 19, već i zbog tehničko – tehnoloških novina u toj delatnosti, vezanoj za uvođenje u proizvodnju hibridnih i elektroautomobila. Samo u Nemačkoj, prema njegovim rečima, trenutno ima oko 700.000 novoprodučenih vozila sa dizel motorima, „u koje je uložen veliki novac, a sa kojima proizvođači sada ne znaju šta da rade.“

– Sve je u fazi previranja, nepoznanica je bilo i pre pandemije i zaista je teško proceniti šta će ubuduće da se dešava i kako će koji proizvođač automobila da ispliva iz svega ovoga što nam se dešava, smatra Lupšić.

Predsednik Samostalnog sindikata u Fijat Krajsleru Zoran Marković ističe da bi, da su se obistinile ranije procene analitičara, poznavalaca prilika i drugih „stručnjaka“ ili stručnjaka, kragujevačka fabrika automobila bila zatvorena još pre pet ili više godina. Na taj način, smatra, treba se odnositi i prema aktuelnim analizama koje najavljuju drastično smanjenje proizvodnje automobila i dovode u pitanje opstanak pojedinih kompanija.

-Problema ima i biće ih. Italijanske fabrike, koliko sam upoznat, treba da pokrenu proizvodnju početkom maja, a nakon toga ćemo verovatno i mi u Kragujevcu. Ne verujem da će pandemija COVID 19, na bilo koji način da ugrozi budućnost naše fabrike. Automobili su se proizvodili i pre aktuelne pandemije, praviće se i posle nje. Mi u Kragujevcu i dalje očekujemo novi ili još jedan model, a njegovo uvođenju proizvodnju je donekle usporilo spajanje Fijat Krajslera sa Pežoom, koje prati obimna papirologija i usklađivanje proizvodno – poslovnih planova, ističe Marković.

Fiskalni savet: Najveća greška rebalansa budžeta Srbije isplata 100 evra

Piše: Beta

Fiskalni sa savet Srbije objavio je danas da su u usvojenom rebalansu budžeta Srbije za ovu godinu date trenutno najbolje moguće ekonomske i fiskalne projekcije, ali malo je verovatno da će se one u potpunosti ostvariti, a kao „najveća i nepovratna“ greška istaknuta je pomoć države od 100 evra svakom punoletnom građaninu koji to bude želeo.

„Sada usvojeni rebalans ocenjujemo kao iznuđeno, prelazno rešenje, kom je osnovni cilj pravovremena realizacija antikriznog paketa mera države“, navedeno je u oceni uredbe Vlade Srbije o rebalansu, koju je uradio Fiskalni savet.

Iz Fiskalnog saveta upozoravaju da još nije poznato koliko će da traje epidemija, niti kakav će ona imati uticaj na pad BDP-a Srbije i umanjenje javnih prihoda, kao i da nije isključeno ni to da će Vlada u cilju zaštite zdravlja stanovništva i pomoći privredi morati da donosi nove fiskalne mere koje će uticati na promenu javnih rashoda i zaduživanja države u 2020. godini.

Podseća se i da su u ovoj godini planirani i parlamentarni izbori „nakon kojih se po pravilu usvaja rebalans koji prati promene u organizaciji nove Vlade, a kada sve ovo bude poznato budžet će morati ponovo da se menja, ovaj put na sistematičan način“.

„Najveća i nepovratna greška usvojenog rebalansa jeste predviđena isplata 100 evra punoletnim građanima Srbije. Još prilikom ocene paketa antikriznih mera Fiskalni savet je nedvosmisleno ukazao na to da je isplata 100 evra punoletnim građanima višestruko štetna“, podsetili su iz Fiskalnog saveta, kao i na to da su Vladu Srbije savetovali da od te mere odustane.

Prema njihovoj oceni, ta mera je ekonomski neefikasna, jer ne može da utiče na osetno i održivo ubrzanje domaće privrede, socijalno nefokusirana, jer najveći deo sredstava nije usmeren ka objektivno materijalno ugroženim građanima kojima je zaista potrebna finansijska pomoć, fiskalno neodgovorna jer nameće dodatno i veliko zaduženje zemlje u godini u kojoj će i fiskalni deficit i javni dug imati snažan rast.

„Zbog toga sada ocenjujemo da je najveća greška usvojenog rebalansa to što on u vremenu izražene ekonomske neizvesnosti sadrži ovu izuzetno skupu i neprimerenu meru. Podsećamo i na to da država nema raspoloživih sredstava za ovu isplatu, pa će morati da se zadužuje da bi je finansirala – a taj dug će s kamatom vraćati svi poreski obveznici u narednim godinama“, naveli su iz Fiskalnog saveta.

Dodaje se i da je planirano veliko povećanje deficita budžeta Republike na oko sedam odsto BDP-a (više od tri milijarde evra), prvenstveno posledica usvojenih antikriznih mera.

Rebalans budžeta predviđa relativno velike promene i na javnim prihodima i na javnim rashodima koje će za posledicu imati snažno povećanje deficita s prethodno planiranih 20 milijardi dinara na 381 milijardi dinara.

Pojednostavljeno posmatrano, kako su naveli iz Fiskalnog saveta, planirane promene u budžetu mogu se podeliti na dve grupe: na promene koje nastaju usled neposrednog uticaja krize i na promene usled sprovođenja paketa mera za ublažavanje ekonomskih posledica pandemije.

Rebalansom se predviđa da će prva grupa promena imati približno neutralan uticaj na deficit. S jedne strane, usled pada privredne aktivnosti očekuje se pad javnih prihoda u odnosu na prvobitni budžet, ali s druge strane planira se i slično smanjenje rashoda (umanjenje javnih investicija za četvrtinu uz uštede na rashodima za nabavku robe i usluga).

„Dakle, praktično svo predviđeno veliko povećanje deficita u 2020. može se pripisati sprovođenju (opravdanih) mera za podršku privredi i (neopravdanoj) isplati 100 evra punoletnim građanima“, smatraju iz Fiskalnog saveta.

Navedeno je i da je zbog velikih neizvesnosti teško očekivati da će realizacija prihoda i rashoda budžeta u 2020. biti potpuno u skladu sa usvojenim rebalansom, ali i da su pretpostavke za izradu rebalansa, koje je koristilo Ministarstvo finansija, u ovom trenutku „razumne i predstavljaju dobru osnovu za vođenje fiskalne politike u narednim mesecima“.

Rebalansom je predviđeno i snažno povećanje zaduživanja države na finansijskom tržištu, što u trenutnim okolnostima, po oceni članova Fiskalnog saveta, može biti dosta skupo.

„Jedan od glavnih izazova koji je sada pred Vladom Srbije jeste da na ekonomski najracionalniji način obezbedi finansiranje budžeta u 2020. godini. Pri tom, pored skoro 3,5 milijardi evra za finansiranje fiskalnog deficita, biće potrebno obezbediti i oko tri milijarde evra za vraćanje glavnice postojećih dugova države koja ima dospeće tokom 2020. godine“, navedeno je u saopštenju.

Rebalansom je, podseća se, predviđeno da se ova sredstva prvenstveno obezbede na finansijskim tržištima – na domaćem tržištu (oko 50 odsto) i izdavanjem evroobveznica (oko 40 odsto).

„Ovakva strategija zaduživanja Srbije nije detaljnije objašnjena u Obrazloženju rebalansa i mogla bi se lako pokazati kao nepovoljna“, upozorili sui z Fiskalnog saveta.

Kao primer su naveli da je stopa prinosa evro obveznice Srbije, s rokom dospeća u 2029. godini, porasla je od kraja februara do kraja aprila za oko 1,5 procentni poen (trenutno iznosi oko 2,7 odsto), a slične trendove beleže i druge zemlje u regionu zbog čega trenutno postoji oklevanje u vezi sa izlaskom na međunarodna finansijska tržišta (od početka krize samo je Mađarska izašla na međunarodno finansijsko tržište od zemalja regiona).

„Zbog svega toga smatramo da je racionalno da Srbija pregovara i o zaključivanju povoljnijih kreditnih aranžmana s međunarodnim finansijskim institucijama (MMF, Evropska unija, EBRD i drugi) umesto isključivog oslanjanja na privatne investitore na trenutno nepredvidivom finansijskom tržištu“, predložio je Fiskalni savet uz naglasak da „država ne sme da uvećava nelikvidnost u privredi“.

Upozoreno je i da aktuelni izazovi s kojima se susreću javne finansije Srbije mogu da dovedu do odlaganja plaćanja obaveza pojedinih budžetskih organa, odnosno do stvaranja docnji.

„U javnosti su se mogle (sporadično) čuti primedbe privrednika da država kasni s plaćanjem za određeni isporučeni proizvod ili uslugu. Jedan od pokazatelja da plaćanje obaveza neće biti visoko na listi prioriteta jeste i činjenica da se rebalansom odustaje od ranije planirane isplate nagomilanih docnji zdravstvenih ustanova“, naveo je Fiskalni savet.

Smatraju da je rizik verovatno najviše prisutan na lokalnom nivou, „s obzirom na to da ovaj nivo vlasti ima nerešavane probleme, a sada se u krizi susreće i sa oštrim padom izvornih prihoda“.

„Smatramo zato da bi Vlada trebalo sa posebnom pažnjom da prati izvršavanje budžeta lokalnih samouprava. Dobar deo napora centralne vlasti usmeren je ka održavanju likvidnost privrede tokom trajanja krize. Zbog toga se ne bi smelo dozvoliti da pojedini delovi države rade suprotno, tj. da lokalne samouprave usled mogućih problema u svojim budžetima istovremeno šire nelikvidnost ka privredi“, ocenio je Fiskalni savet.

Novi “Intervju na mreži” lista Danas - predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije

Predsednik SSSS 30. aprila odgovara na Fejsbuku

Predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije (SSSS) Duško Vuković odgovaraće na pitanja građana na Fejsbuk stranici Danasa u četvrtak, 30. aprila.

Piše: S. K.

Pitanja se mogu postaviti već sad, a neke od odgovora čitaćete sutradan na portalu Danasa.

Мали: Издржали смо кризу, наставља се отварање фабрика

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Борићемо се да будемо у три најбоље економије у Европи, поручио је данас на седници Скупштине Србије, министар финансија Синиша Мали, наводећи да су српске јавне финансије кризу са корона вирусом дочекале спремно.

Он је истакао да је ММФ указао да ће Србија имати најмањи пад од три одсто у Европи због корона вируса, наводећи да је та међународна финансијска институција прогнозирала раст од 7,5 одсто наредне године.

Он је подсетио да је само пре неколико месеци стопа раста у Србији била 6,2 одсто.

Мали је поручио да ће се поново кренути са отварањем фабрика, наводећи да је Србија показала озбиљност и у тренуцима кризе, што је оно што, каже, инвеститори желе да виде.

Такође је истакао да ће у ребалансу буџета бити повећана средства за изградњу Моравског коридора.

Србија је одговорила спремно на кризу, јер има довољно новца и снаге и зато ће, објаснио је Мали посланицима, држава преузети највећи терет на себе, указујући да је због тога изашла са програмом од 5,1 милијарди евра помоћи, што је удео од око 11 одсто БДП-а.

"Са великим задовољством вас обавештавам да је наша економија, да су наше јавне финансије издржале удар и највећу кризу за последњих 100 година. Оваква криза никада није забележена", рекао је Мали.

Он је подсетио да су кризу са корона вирусом светски стручњаци упоређивали са оном из 2008. године, па са "депресијом" из 1929. године, а онда се сагласили да је чак и већа до тога, јер се није догодило да читава светска економија стане.

Како је рекао, такву кризу на светском тржишту су српске јавне финансије дочекале спремно, наводећи се то не би догодило да Србија није прошла кроз тешке реформе 2014.године које је спровео тадашњи премијер Александар Вучић.

"Држава је уштедела и зарадила и има могућност да помогне привреди, да помогне грађанима, да набави медицинску опрему, а да не угрози "здравље јавних финансија, рекао је Мали и подсетио на мере државе које су донете за време ванредног стања.

Повећан број трајно запослених, око 125.000 радника на принудном

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: У односу на крај фебруара, у Србији је 2.000 мање запослених, али је порастао број трајно запослених, изјавио је директор Републичког завода за статистику Миладин Ковачевић и додао да је око 125.000 запослених на принудном одмору.

Ковачевић је навео да привреда у Србији за време ванредног стања није стала у мери у којој се то очекивало и да предузећа која нису радила почињу са радом.

Како каже, запосленост на крају прве декаде априла месеца у односу на крај фебруара мања је за 2.000 места.

Напомиње, међутим, да је дошло до извесне реструктуриације, тако да је порастао број трајно запослених, а смањио се број привремено запослених и запослених по уговорима о делу.

Ковачевић је гостујући на јавном сервису казао да је велики број људи на принудном одсуству због тога што не раде фирме и да је то, према подацима Привредне коморе, око 125.000 запослених.

Када је реч о производном сектору, Ковачевић је навео да се очекује да ће се привредна активност која се већ опоравља све више опорављати и да то што није смањена запосленост показује очекивање привредника да ће се брзо "вратити у игру".

Додао је да анкете у предузећима показују да нека од њих раде и на повишеном нивоу са вишим капацитетима него што је уобичајено, а ту спада прехранбена индустрија, основна хемија, фармацеутска индустрија.

Нека предузећа тек почињу да раде, ту је пре свега аутомобилска индустрија, индустрија аутомобилских делова, електрична опрема и електрични апарати за домаћинство и неки делови наменске индустрије, рекао је Ковачевић.

Додао је да се криза највише осетила у оним секторима где је увођење ванредних мера значило забрану рада.

Према речима Ковачевића, цене у марту су порасле око 1,3 одсто, а он сматра да се неће повећавати ни по окончању ванредног стања, пошто је, како каже, производња у порасту.

SSindikats zabrinut: Otvaranje vrtića 11. maja nije bezbedno

Samostalni sindikat obrazovanja i vaspitanja je protiv otvaranja vrtića 11. maja jer za to ne postoje adekvatni uslovi i nema dovoljno vremena da se sve neophodne epidemiološke mere sprovedu, kaže predsednica ovog sindikata Bosiljka Jovanović za Nova.rs.

“Mi ćemo 11. maja otvoriti predškolske ustanove i danas smo imali veliki sastanak u Vladi gde smo angažovali četiri ministarstva – državna uprava, socijale, medicina i prosveta, plus gradski sekretarijat, plus pokrajinski, plus sindikati. Danas smo napravili mnoge protokole, završićemo ih do kraja nedelje”, rekao je juče ministar prosvete Mladen Šarčević gostujući na B92.

Bosiljka Jovanović kaže da je ona, kao predstavnik sindikata, prisustvovala sastanku u Vladi Srbije, ali da je u pitanju bio sastanak Radne grupe za pripremu otvaranja predškolskih ustanova nakon prekida vanrednog stanja, na kojem su svi prisutni došli bez prethodnog znanja da će vrtići biti tako brzo otvoreni.

“Nama je na tom sastanku ministar Šarčević samo saopštio da je odluka o tome da se vrtići ponovo otvore 11. maja već doneta juče ujutru na Kriznom štabu. Nas niko nije pitao, mi smo protiv toga”, kaže Jovanović za Nova.rs

Predsednica Samostalnog sindikata obrazovanja i vaspitanja tvrdi da odluka o skorom otvaranju vrtića nije dobra, jer za adekvatnu pripremu nema dovoljno vremena.

Sindikats je, kako kaže, na sastanku u Vladi iskoristio priliku da iznese šta sve treba rešiti pre otvaranja vrtića, a spisak je dug.

“Prvo nam je potrebna zaštita, maske i rukavice. Za preko 60 ljudi je istekao sanitarni pregled, nemamo dovoljno sredstava za higijenu. Kako će se organizovati potvrde za decu, da li će biti testiranje dece i zaposlenih na kovid, kako ćemo urediti procedure od dolaska deteta do odlaska”, objašnjava ona.

Kako kaže, veliki problem će biti i kadar, jer su neke medicinske sestre vaspitači trenutno angažovane u kovid bolnicama, a značajan broj vaspitača spada i u rizičnu kategoriju.

“Mi se slažemo sa epidemiolozima da otvaranje bude 1. juna. Zaista treba krenuti mogo ranije sa pripremama, ako imate zaposlene koji su u kovid bolnicama i treba da budu u izolaciji, ako imate sanitarne preglede koji treba da se odrade. To su pripreme za koje zaista treba vreme”, objašnjava ona.

Vaspitači uvređeni zbog poziva Tiodorovića da uče decu

Mnogi vaspitači su uvređeni zbog jučerašnje izjave epidemiologa Branislava Tiodorovića, u kojoj im poručuje da uče decu, ne samo da ih čuvaju, kaže predsednica Samostalnog sindikata obrazovanja i vaspitanja Bosiljka Jovanović.

“Veoma je važno da njihovi vaspitači koriste tu situaciju i da ih uče, a ne samo da ih čuvaju”, rekao je Tiodorović objašnjavajući da će deca nova pravila ponašanja, uvedena u toku epidemije morati da uče u vrtićima i produženom boravku.

“U predškolskim ustanovama se oduvek obavlja vaspitno-obrazovni rad, ne čuvanje dece”, naglasila je Jovanović.

Sledeći sastanak je, kaže, u četvrtak, i predstavnici sindikata će prisustvovati, kako bi ukazali na probleme.

Tada je predviđeno da se u preporuke koje je doneo Gradski zavod za javno zdravlje Beograda “ugrade” sve nedoumice zaposlenih u vrtiću, a jedna od njih je i problem socijalnog distanciranja, objašnjava Jovanović.

“Ko poznaje vaspitno-obrazovni rad, zna da je socijalna distanca kod tako male dece nemoguća, to nije zdravo za decu da se drže odvojeno na po dva metra”, kaže ona.

Po rečima ministra prosvete, tačan broj dece koja bi uskoro krenula u vrtiće biće poznat za dva dana.

“Po nekoj proceni to je 30, 35, odsto dece koja bi mogla da se vrata u sistem predškolskog, naravno čak umanjeno za predškolski pripremni program koji se radi onlajn. Govorimo o nekom uzorku koji je podnošljiv kad se rasporedi na broj ustanova”, rekao je juče Šarčević u emisiji “Fokus”.

Po njegovim rečima, to bi značilo da “neće biti grupa od 24, nego od 8, 9 i biće potpuno distancirani ispočetka”.

Jovanović smatra da ta računica nije tačna, jer su u mnogim državnim vrtićima grupe mnogo veće.

“Ne znam mnogo vrtića koji u grupi imaju po 24 deteta, ali zato znam mnogo onih koji u grupi imaju po 56. Ako se u grupi gde ima dece preko normativa prijavi polovina to nije 12”, kaže Jovanović.

Ona napominje da je na sastanku pokrenuto i pitanje odgovornosti, jer kako kaže, vaspitači su uplašeni i voljni da se striktno drže svih preporuka, ali ne žele da snose odgovornost za prevremeni početak rada vrtića, jer to nije njihova odluka.